

HITLETÉTEMÉNY (latinul: Depositum fidei). A Krisztustól az egyháznak átadott tanítás egésze, amelyet az egyháznak mindig meg kell őriznie, de minden korban új és korszerű módon kell bemutatnia.

HOMINIZÁCIÓ (a latinban: homo = ember). Az őstörténeti „emberré válás” folyamata, annak az általánosan elfogadott leszármazási (= evolúciós) elméletnek értelmében, mely szerint az ember más élőlényből származott. A hominizáció szót csakis a teljes emberi nemmel kapcsolatban használjuk; nem beszélünk hominizációról az egyedi (magzati) fejlődés esetében, mivel a magzat már léte kezdetétől fogva „ember”.

HUMANIZÁCIÓ (a latinban: humanus = emberi). A kultúremberré válás folyamata. Ellentétben a hominizációval, a humanizáció szót egyedekre is használhatjuk. Mégis, inkább egész társadalmakra értjük, amikor azok az emberi méltóság felismerésére fogékonyakká válnak. Ugyanebből a gyökből származik a sok értelemben használt „humanizmus” szó is. Kultúrtörténetileg a klasszikus műveltség felújítását jelenti. Egyháziilag jelentése körülbelül annyi, mint „az ember felé forduló irány”. Azt az irányzatot nevezzük így, mely az ember földi sorsát, társadalmi-gazdasági-szellemi fölemelését szívén viseli. Az emberszerető Krisztus példája nyomán minden igazi keresztény egyben a humanizmust képviseli; — hiba csak akkor van, ha kizárólagosan az ember földi javát keresi, és örök hitetésére nem gondol.

IDENTITÁS (a latinban: azonosság. Emberre vonatkoztatva: személyazonosság). A legújabb idők kedvelt szociológiai, lélektani és valláslélektani kifejezése: jelenti azt a lelki egyensúlyi állapotot, amikor valaki bensőleg azonosulni tud hivatásával: saját életállapotát, helyzetét, hivatását, munkakörét, társadalmi szerepét örömmel fogadja, nem tekinti magára erőszakoltnak. Alljon itt néhány példa a szó alkalmazására. Ma sok pap identitási krízisben (= válságban) van; VI. Pál pápa: fedezzük fel keresztény identitásunkat; Malula néger bíboros: Afrika népei a gyarmatosítástól felszabadulva, most keresik igazi afrikai identitásukat.

IMMOBILIZMUS (a latinban: immobilis = mozdíthatatlan). Oly magatartás, mely értelmetlenül és görcsösen ragaszkodik régi keretekhez, formákhoz, intézményekhez, ellentétben minden józan és mérsékelt reformtörekvéssel. Emberekre és szervezetekre ma egyaránt használjuk a kifejezést, ha a zsinati reformokat oktanulán elgáncsolni igyekeznek.

INDIVIDUALIZMUS (a latinban: individuum = egyed). Bölceleti, vallási, társadalmi irányzat és magatartás, mely az egyén jelentőségét túlhangsúlyozza. Vallási téren, főleg a lelki nevelésben, a Zsinat előtti időben erősen az individualista szemlélet került előtérbe, mely az egyén üdvösségét tekintette fő célnak és az egyéni bűnöket emelte ki különösképpen, de kevésbé vette figyelembe az embert, mint közösségi lényt. Az antiszociális magatartást a gyakorlatban kisebb bűnök tekintette, mint az egyéni bűnöket; a „lelkítükrökben” azokat alig méltatta figyelemre. (Lásd a „Communio” címszónál mondottakat.) A Zsinat óta igyekszünk a helyes közéletet megalapítani.

INFALLIBILIS (a latinban: tévedhetetlen, csalatkozhatatlan). Az „Egyházi Tanítóhivatal” jelzője, ha valami hit- és erkölcsi igazságot ünnevényesen tanít. (Lásd az említett címszónál mondottakat.) Ugyanebben (és csakis ebben) az értelemben a pápára is alkalmazzuk.

INFANTILIS (a latinban: infans = csecsemő, kisgyermek). Jelzőként használjuk a szót, ha „infantilis vallásosságot” emlegetünk. Így nevezzük a pusztán hagyományokon, érzéseken alapuló, de vaskos vallási tudatlanságtól átszótt vallásosságot, mely megállott bizonyos „gyermeteg” fokon. Szemben áll vele a keresztény „felelősség” (l. ott), a keresztény „nagykorúság”, azaz az érett meggyőződéssel vállalt hit.

INKARNÁCIÓ (a latinban: Caro = test, in = ban-ben). Megfestesülés. Eredeti és ma is változatlanul használt értelemben így nevezzük Isten Fiának az emberi természetben való megjelenését. Újabb (zsinatutáni) szóhasználatban magára az egyházra is alkalmazzák: az egyháznak látható alakban, korszerű „testet kell öltenie” a mindenkor változó világban, úgyszintén inkarnálódnia kell minden nép sajátos kultúrájában. A szó különösen gyakran hangzott el az 1974. évi Püspöki Szinodus alkalmával, a teljesen rokon értelemben használt „Indigenizáció”, azaz: bennszülötté válás kifejezéssel együtt.